

Generální finanční ředitelství

Lazarská 15/7, 117 22 Praha 1

Sekce metodiky a výkonu daní

Č. j.: 75184/20/7100-20118-012884

Informace k dopadům vystoupení Spojeného království z EU v oblasti DPH (BREXIT) od 1. 1. 2021

Spojené království Velké Británie a Severního Irska (dále jen „Spojené království“) vystoupilo dne 1. 2. 2020 z Evropské unie, a to na základě dohody o vystoupení.¹ Tato dohoda stanovila přechodné období do 31. 12. 2020, ve kterém ve Spojeném království nadále platí právo EU.²

I když mezi Spojeným královstvím a EU stále probíhají jednání o nastavení vzájemných vztahů po skončení přechodného období, je třeba informovat veřejnost o změnách při uplatňování daně z přidané hodnoty, ke kterým dojde od 1. 1. 2021 bez ohledu na to, zda mezi Spojeným královstvím a EU bude uzavřena dohoda o budoucím partnerství. Od tohoto dne se již Spojené království nebude dále účastnit vnitřního trhu či celní unie EU a přestávají se na něj rovněž vztahovat veškeré mezinárodní dohody EU.

Z pohledu aplikace DPH se Spojené království stane od 1. 1. 2021 třetí zemí.³ To znamená, že u této země bude platit obdobný princip jako při obchodování např. s USA, Čínou nebo Ruskem. Jedinou výjimku představují obchody se zbožím mezi členskými státy EU (a tedy i ČR) a Severním Irskem, kde se i nadále budou uplatňovat pravidla platná pro členské státy EU.

Hlavní změny v uplatňování DPH od 1. 1. 2021

Po skončení přechodného období se na Spojené království a ve Spojeném království již nepoužijí právní předpisy EU v oblasti DPH, zejm. směrnice Rady 2006/112/ES ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty (dále jen „směrnice

¹ Dohoda o vystoupení Spojeného království Velké Británie a Severního Irska z Evropské unie a Evropského společenství pro atomovou energii, Úřední věstník L 29, 31. 1. 2020.

² S určitými výjimkami, které však v souvislosti s touto informací nejsou relevantní.

³ Obecné informace o důsledcích vystoupení Spojeného království z EU v souvislosti s ukončením přechodného období lze nalézt na internetových stránkách Evropské komise zde: https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/getting-ready-end-transition-period_cs.

o DPH“) a směrnice Rady 2008/9/ES ze dne 12. února 2008, kterou se stanoví prováděcí pravidla pro vrácení daně z přidané hodnoty stanovené směrnicí 2006/112/ES osobám povinným k dani neusazeným v členském státě vrácení daně, ale v jiném členském státě (dále jen „směrnice o vrácení DPH“). Z pohledu uplatňování DPH tak dochází od 1. 1. 2021 zejména ke změnám v následujících oblastech:⁴

1. Obchod se zbožím

1.1 Přeshraniční obchody se zbožím

V dalším textu bodů 1.1 a 1.2 této informace, které se týkají zboží, odkaz na Spojené království nezahrnuje území Severního Irsku, jehož status členského státu EU při posuzování transakcí se zbožím i po ukončení přechodného období je podrobněji vysvětlen v bodě 1.3 této informace.

Po skončení přechodného období se na obchody se zbožím popř. pohyb zboží mezi ČR a Spojeným královstvím budou vztahovat **pravidla pro uplatňování DPH při dovozu a vývozu zboží**. Pravidla stanovená pro dodání zboží mezi členskými státy⁵ se již neuplatní.

Zboží, které bude přepraveno ze Spojeného království nebo do Spojeného království, bude podléhat celnímu dohledu a může být předmětem celních kontrol v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013 ze dne 9. října 2013, kterým se stanoví celní kodex Unie.

Vstup zboží ze Spojeného království na území EU bude podléhat běžným pravidlům stanoveným zákonem č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o DPH“) pro dovoz zboží. Případně-li místo plnění při dovozu do tuzemska, vznikne povinnost přiznat nebo zaplatit daň podle § 23 a 108 zákona o DPH.

Výstup zboží z území EU na území Spojeného království bude vývozem zboží (§ 66 odst. 1 zákona o DPH). Za předpokladu, že budou naplněny podmínky dané zákonem (zejména § 66 odst. 2 a 4 zákona o DPH), tj. zboží bude dodáno a odesláno nebo přepraveno z tuzemska do Spojeného království a plátce bude schopen tento výstup zboží z území EU prokázat, bude tento vývoz zboží osvobozen od daně. K prokázání výstupu zboží z území EU slouží rozhodnutí celního úřadu, u kterého je potvrzen výstup zboží z území EU, nebo jiné důkazní prostředky.

V případě, že před skončením přechodného období (do 31. 12. 2020) došlo k dodání zboží do Spojeného království (do jiného členského státu) nebo k pořízení zboží ze Spojeného království (z jiného členského státu) a po skončení přechodného období (od 1. 1. 2021) nastanou okolnosti pro provedení opravy základu daně, provede plátce tuto opravu v režimu původního plnění (dodání zboží do jiného členského státu nebo pořízení zboží z jiného členského státu), a to v souladu s postupem v § 42 a násl. zákona o DPH.

Celní a daňová pravidla pro dovoz a vývoz zboží od 1. 1. 2021 jsou rovněž k dispozici na internetových stránkách Celní správy ČR: <https://www.celnisprava.cz/cz/Stranky/Informace-o-vystoupen%C3%AD-spojen%C3%A9ho->

⁴ Tato informace nemá za cíl podrobný popis veškerých daňových dopadů a popis podrobných pravidel jednotlivých daňových režimů. Více informací k jednotlivým oblastem správy DPH lze nalézt na internetových stránkách Finanční správy České republiky a Evropské komise.

⁵ Tj. např. dodání zboží do jiného členského státu, pořízení zboží z jiného členského státu nebo zaslání zboží (od 1. 7. 2021 prodej zboží na dálku).

Ve vztahu ke Spojenému království nebude také možné od 1. 1. 2021 uplatnit specifické postupy, pravidla a zvláštní režimy platné v rámci obchodování se zbožím pouze mezi členskými státy EU, a to zejména:

- Zasilání zboží (§ 8 zákona o DPH). V této souvislosti také upozorňujeme na zásadní změny v unijní právní úpravě prodeje zboží na dálku, které mají být promítnuty v zákoně o DPH s účinností od 1. 7. 2021, o nichž budeme včas samostatně informovat.⁶
- Zjednodušený postup při dodání zboží uvnitř území Evropské unie formou třístranného obchodu (§ 17 zákona o DPH).
- Dodání a pořízení zboží s použitím přemístění zboží v režimu skladu uvnitř území Evropské unie (§ 18 zákona o DPH).
- Dodání a pořízení nových dopravních prostředků uvnitř území Evropské unie (§ 19 zákona o DPH).
- Zvláštní režim pro obchodníky s použitým zbožím, uměleckými díly, sběratelskými předměty a starožitnostmi (§ 90 zákona o DPH).

1.2 Vybraná ustanovení v dohodě o vystoupení

Dohoda o vystoupení v čl. 51 stanoví pravidla pro určité situace, které mohou nastat při obchodech se zbožím na přelomu konce přechodného období.

a) Zahájení přepravy před 31. 12. 2020 a její ukončení po 1. 1. 2021

Situace, kdy odeslání nebo přeprava zboží ze Spojeného království na území ČR (nebo opačně) byla zahájena před koncem přechodného období a ukončena až po jeho skončení, přičemž zboží dorazí na hranici EU (nebo na hranici Spojeného království) po skončení přechodného období, bude řešena následovně:

Podle čl. 51 odst. 1 dohody o vystoupení se budou taková plnění pro účely DPH stále považovat za plnění uvnitř EU (pořízení zboží z jiného členského státu a dodání zboží do jiného členského státu nebo zasilání zboží), a nikoli za dovoz či vývoz zboží. Takto bude také dané plnění zohledněno v rámci příznání k DPH.

Po skončení přechodného období bude však třeba tyto probíhající pohyby zboží předložit celním orgánům na hranici EU a Spojeného království. Celní orgány mohou od dovozce požadovat, aby prostřednictvím přepravního dokladu prokázal, že k zahájení odeslání nebo přepravy došlo před koncem přechodného období.

Zároveň se budou nadále s těmito plněními uplatňovat ohlašovací povinnosti stanovené ve směrnici o DPH (a v zákonu o DPH) v oblasti plnění v rámci EU, jako je předkládání souhrnných hlášení. V případě vykazání dodání zboží do Spojeného království bude použita předpona GB u daňového identifikačního čísla odběratele ze Spojeného království.

⁶ Změny vycházející ze směrnic Rady (EU) 2017/2455 a 2009/132/ES, ve znění rozhodnutí Rady (EU) 2020/1109.

b) Zpětný dovoz zboží po skončení přechodného období:

Podle čl. 51 odst. 2 dohody o vystoupení se také nadále uplatňují práva a povinnosti osoby povinné k dani podle právních předpisů EU v oblasti DPH, pokud se plnění mezi Spojeným královstvím a EU uskutečnilo před koncem přechodného období.

Ustanovení čl. 143 odst. 1 písm. e) směrnice o DPH stanoví, že od DPH je osvobozen zpětný dovoz zboží v tom stavu, v jakém bylo vyvezeno, osobou, která zboží vyvezla, vztahuje-li se na něj osvobození od cla.

Pokud tedy bylo zboží přepraveno nebo odesláno z jednoho z členských států do Spojeného království před koncem přechodného období a vráceno v nezměněném stavu ze Spojeného království do EU po skončení přechodného období, považují se tyto pohyby za zpětný dovoz podle čl. 143 odst. 1 písm. e) směrnice o DPH. Jsou-li splněny ostatní podmínky uvedené v tomto článku, je dovoz osvobozen od DPH.

V podmínkách ČR bude přiznán nárok na osvobození od daně při dovozu zboží osobě, která zboží přepravila nebo odeslala do Spojeného království před koncem přechodného období, a toto zboží bude vráceno - dovezeno této osobě - ze Spojeného království po skončení přechodného období, pokud bylo tomuto zboží přiznáno osvobození od cla (viz § 71 odst. 6 zákona o DPH).

1.3 Postup při obchodování se zbožím pro Severní Irsko

Nedílnou součástí dohody o vystoupení je Protokol o Irsku/Severním Irsku⁷ (dále jen „protokol“), který stanoví, že se právní předpisy EU v oblasti DPH týkající se zboží budou po uplynutí přechodného období (tj. od 1. 1. 2021) v Severním Irsku aplikovat i nadále. V tomto smyslu bude mít Severní Irsko minimálně čtyři roky po skončení přechodného období postavení členského státu EU.

Při uplatňování DPH u transakcí se zbožím v Severním Irsku se tak osoby povinné k dani a určité právnické osoby nepovinné k dani budou řídit legislativou EU. **Pokud se jedná o daňové identifikační číslo pro účely DPH, bude Severní Irsko při obchodování se zbožím v rámci EU používat nově předponu „XI“.**⁸

Prakticky to znamená, že transakce zahrnující pohyb zboží mezi Severním Irskem a ČR budou považovány za plnění uvnitř EU a budou se na ně vztahovat veškerá pravidla aplikovaná na dodání zboží mezi členskými státy (např. pořízení zboží z jiného členského státu a dodání zboží do jiného členského státu nebo zasílání zboží⁹), včetně specifických postupů, pravidel a zvláštních daňových režimů uplatňovaných mezi členskými státy EU (např. zvláštního postupu pro nové dopravní prostředky).

⁷ Tento protokol podléhá pravidelnému souhlasu zákonodárného shromáždění Severního Irsku, přičemž počáteční období trvá čtyři roky po skončení přechodného období.

⁸ Směrnice Rady (EU) 2020/1756 ze dne 20. listopadu 2020, kterou se mění směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty, pokud jde o identifikaci osob povinných k dani v Severním Irsku.

⁹ Od 1. 7. 2021 prodej zboží na dálku.

2. Služby

2.1 Přeshraniční poskytnutí služby – základní pravidla

Protokol o Irsku/Severním Irsku se nevztahuje na plnění zahrnující služby. Severní Irsko tak bude pro účely zdanění služeb považováno za třetí zemi, nikoliv za členský stát EU, jako tomu je u transakcí se zbožím. **Odkaz na Spojené království v bodě 2 této informace proto zahrnuje rovněž území Severního Irska.**

Pro stanovení daňového režimu uplatněného při uskutečnění jednotlivého plnění (poskytnutí služby) je rozhodující určit, kde se nachází místo plnění. Při poskytnutí služeb se při určení místa plnění postupuje ve smyslu základních pravidel stanovených v § 9 zákona o DPH, není-li uvedeno jinak ve specifických ustanoveních v § 9a až § 10i tohoto zákona.

Pokud po skončení přechodného období bude osoba povinná k dani usazená ve Spojeném království poskytovat osobě povinné k dani usazené v ČR službu spadající do působnosti § 9 odst. 1 zákona o DPH, je místo plnění v ČR jakožto v místě, kde má příjemce předmětné služby sídlo nebo provozovnu. Příjemci služby (plátcí nebo identifikované osobě) vzniká povinnost přiznat daň dle § 108 odst. 3 písm. a) zákona o DPH. Naopak při poskytnutí takového typu služby osobou povinnou k dani z ČR osobě povinné k dani ze Spojeného království se místo plnění bude nacházet mimo ČR a bude tak nutno postupovat podle právních předpisů platných ve Spojeném království. Poskytovateli služeb (plátcí nebo identifikované osobě) přitom vznikne naposledy povinnost vykázat poskytnutí služby do Spojeného království v souhrnném hlášení, pokud byla tato služba poskytnuta v roce 2020¹⁰, tj. v podmínkách ČR bude podáno souhrnné hlášení v zákonné lhůtě (do 25. ledna 2021). Pro služby poskytnuté do Spojeného království od 1. 1. 2021 již neplatí povinnost podat souhrnné hlášení.

Bude-li na základě základního pravidla služba poskytována osobě nepovinné k dani, je třeba řídit se při stanovení místa plnění ustanovením § 9 odst. 2 zákona o DPH. V souladu s tímto zákonným ustanovením je místem plnění při poskytnutí služby osobě nepovinné k dani místo, kde má osoba poskytující službu sídlo nebo provozovnu. Při poskytnutí této služby plátcem z ČR osobě nepovinné k dani ze Spojeného království se osobou povinnou přiznat stává plátce dle § 108 odst. 1 zákona o DPH. Poskytování služeb osobou povinnou k dani ze Spojeného království osobě nepovinné k dani z ČR nebude naproti tomu zdanění v ČR podléhat.

Při určení místa plnění dle specifických pravidel v § 9a až § 10i zákona o DPH je třeba zohlednit celou řadu faktorů, které formují charakter poskytované služby, od nichž se také bude odvíjet konkrétní postup pro danou situaci.

2.2 Zvláštní režim jednoho správního místa (MOSS)

Při poskytnutí telekomunikační služby, služby rozhlasového a televizního vysílání a elektronicky poskytované služby osobě nepovinné k dani je místem plnění místo příjemce služby (§ 10i odst. 1 zákona o DPH).

Osoba povinná k dani z EU i mimo EU, která poskytuje tyto služby přeshraničně konečnému spotřebiteli v EU (osobě nepovinné k dani usazené v EU), se může dobrovolně zaregistrovat

¹⁰ Čl. 51 odst. 2 dohody o vystoupení.

do zvláštního režimu jednoho správního místa, tzv. Mini-One Stop Shop¹¹ (§ 110a a násl. zákona o DPH).

Poskytovatelé usazení v ČR a identifikovaní pro režim Evropské unie v ČR a poskytovatelé usazení ve třetí zemi / na třetím území a identifikovaní v ČR pro režim mimo Evropskou unii, kteří budou po skončení přechodného období nadále poskytovat telekomunikační služby, služby rozhlasového a televizního vysílání a elektronické služby zákazníkům ve Spojeném království, nebudou moci využívat tento zvláštní režim pro podávání přiznání a odvedení případné DPH splatné ve Spojeném království. Budou muset dodržovat pravidla platná ve Spojeném království.

Výše zmínění poskytovatelé těchto služeb podají za poslední zdaňovací období přechodného období, tzn. za 4. čtvrtletí 2020, standardní daňové přiznání v ČR jako státu identifikace, ve kterém uvedou i splatnou DPH do Spojeného království. Termín pro podání daňového přiznání a splatnost daně za 4. čtvrtletí 2020 je také standardní, a to do 20. 1. 2021. Oprava podaných daňových přiznání v rámci zvláštního režimu jednoho správního místa do Spojeného království je možná do 31. 12. 2021.¹²

3. Vracení DPH

V návaznosti na čl. 51 odst. 3 dohody o vystoupení platí, že pro **žádosti o vrácení daně, která byla odvedena před koncem přechodného období, tj. do 31. 12. 2020**, v souvislosti s plněním ve Spojeném království, aplikuje plátce se sídlem nebo provozovnou v tuzemsku nadále dosavadní postup platný mezi členskými státy EU, tj. využije elektronický portál spravovaný v tuzemsku Generálním finančním ředitelstvím (obdobně osoba registrovaná k dani ve Spojeném království využije elektronický portál zřízený pro daný účel ve Spojeném království pro uplatnění nároku na vrácení daně z plnění s místem plnění v tuzemsku), a to v souladu s pravidly stanovenými směrnicí o vrácení DPH, resp. v podmínkách ČR s ustanoveními § 82 (pravidla pro plátce v ČR), § 82a a § 82b (pravidla pro osoby registrované k dani ve Spojeném království) zákona o DPH. **Předmětnou žádost je třeba podat nejpozději dne 31. 3. 2021.**

Po uplynutí přechodného období nebude již možné výše uvedené postupy v rámci společného systému vrácení DPH v EU (dle směrnice o vrácení DPH) použít.

Jedinou výjimku představuje **pořízení zboží plátcem v Severním Irsku nebo pořízení zboží v České republice osobou povinnou k dani, která je usazena v Severním Irsku a má přiděleno daňové identifikační číslo pro účely DPH s předponou XI – zde bude i nadále uplatňován systém vrácení DPH platný v EU i po skončení přechodného období** (v návaznosti na Protokol o Irsku/Severním Irsku¹³ bude na Severní Irsko pro účely transakcí se zbožím pohlíženo minimálně čtyři roky jako na členský stát EU). Pro vrácení daně se uplatní standardní postupy platné pro členské státy, včetně lhůty pro podání žádosti o vrácení daně, která musí být podána členskému státu usazení do 30. 9. kalendářního roku následujícího po období pro vrácení daně.

Od 1. 1. 2021 se pro vrácení daně za zdanitelná plnění s místem plnění v tuzemsku, tj. pořízení zboží (kromě Severního Irsku) či přijetí služeb v tuzemsku, která byla přijata osobou povinnou

¹¹ K dalšímu rozšíření stávajícího zvláštního režimu jednoho správního místa (OSS) s účinností od 1. 7. 2021 – viz https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/vat/modernising-vat-cross-border-ecommerce_en.

¹² Čl. 51 odst. 4 dohody o vystoupení.

¹³ Tento protokol podléhá pravidelnému souhlasu zákonodárného shromáždění Severního Irsku, přičemž počáteční období trvá čtyři roky po skončení přechodného období.

k dani usazenou ve Spojeném království bez provozovny na území EU, použije **institut vracení daně zahraničním osobám povinným k dani, tj. ustanovení § 83 zákona o DPH¹⁴**, a to za předpokladu splnění všech podmínek zde stanovených. Podle zákona o DPH je vracení daně zahraniční osobě povinné k dani podmíněno principem vzájemnosti, tj. stát, ve kterém má zahraniční osoba sídlo, nevyměří DPH nebo obdobnou všeobecnou daň ze spotřeby, nebo pokud je taková daň vybrána, je osobě povinné k dani se sídlem v tuzemsku ve výši vybrané daně vrácena. Žádost o vrácení daně je třeba podat přímo **Finančnímu úřadu pro hlavní město Prahu** na **tiskopisu předepsaném Ministerstvem financí**, a to za podmínek stanovených v § 83 zákona o DPH.

¹⁴ Třináctá směrnice Rady 86/560/EHS ze dne 17. listopadu 1986 o harmonizaci právních předpisů členských států týkajících se daní z obratu – Úprava vracení daně z přidané hodnoty osobám povinným k dani neusazeným na území Společenství.